

TÜRKİYE KİMYA SANAYİ MECLİSİ TOPLANTISI

Tarih	09 Nisan 2015
Saat	14.00
Yer	TOBB, İstanbul
Toplam Katılım	38

Hazırlayan: Memduha YÖRÜK
TOBB Türkiye Sektör Meclisleri Müdürlüğü

Türkiye Kimya Sanayi Meclisi 09 Nisan 2015 tarihinde Birliğimiz İstanbul merkezinde Meclis Başkanı Sn. Timur ERK'in başkanlığında bir araya gelmiştir. Toplantının birinci gündem maddesi kapsamında sektör paydaşlarınca kimya sanayinde güncel durum ve ihracatın irdelenmesi yapılmış olup, yapılan sektörel değerlendirmelerden bazıları aşağıda sıralanmıştır. Genel kanı, durgunluk ve belirsizlik sebebiyle satın almalarda temkinli davranılması ve bütçelerde kısıntıya gidilmesi yönünde olup, seçimlerden sonra piyasanın düzeleceği beklentisi mevcuttur.

Gündem (1); Sektörel Değerlendirmeler

Plastik sanayinin güncel durumu hakkında bilgi veren Sn. Yavuz EROĞLU, sektörde döviz kurundaki oynaklıktan ve Avrupa'daki plastik hammadde üreten petrokimya sektöründeki oyuncuların fors majör uygulamalarından ötürü hammadde fiyatlarındaki değişimlerden kaynaklı plastik sanayide yaşanan sıkıntıları aktarmıştır.

Sn. EROĞLU'nun açıklamalarına ek olarak Sn. Barbaros DEMİRCİ ise yılın ilk iki ayında hem ithalatta, hem ihracatta önemli bir gerileme var olduğuna atıfla ihracatta mamul ihracatının %12 gerilemiş, hammadde ihracatının ise % 12 artmış olduğuna değinerek toplam ihracatın da % 12,5 azaldığını vurgulamıştır.

2014 yılının esnek ambalaj polyester sektöründe oldukça durağan geçen bir dönem olduğundan bahseden Sn. Veli Merih CEYHAN bu alanda dünyada kar edebilen bir firma olmadığına dikkat çekmiştir. Mevcut dönemde sektörde yaşanan talep patlamasına da değinen Sn. CEYHAN dünya konjektöründe yaşanan gelişmelere de değinerek döviz kurlarındaki beklentilerini aktarmıştır. 2015 yılı için POLİNAS olarak yeni fabrika yatırımlarıyla beraber % 40 oranında bir büyüme beklendiğini belirten Sn. CEYHAN, kendi tecrübelerine dayanarak Amerika'yı artık Türkiye için orta vadede ihracat kabiliyeti olan firmalar nezdinde ciddi bir çıkış noktası olarak değerlendirmiştir.

İlaç sanayiye temsilen Sn. Murat ATAKAN ise Türkiye ilaç sektörünün 2014 yılında 856 milyon dolar ihracat yaparken, 4,75 milyar dolar ithalat yaptığını, dolayısıyla takr. 3,9 milyar dolar dış ticaret açığı verdiğini belirtmiştir. 2023 yılı hedefleri arasında yurtiçi ilaç üretimini değer olarak % 60 seviyesine çıkarmanın olduğunu hatırlatan Sn. ATAKAN, referans ülke (Fransa, İspanya, Portekiz, İtalya, Yunanistan) fiyatları üzerinden Türkiye'de ilaç fiyatı belirlenirken iskontolar öncesi kullanılan 1 Euro = 1,9595 TL kurunun ise 2009'dan beri değişmediğinin altını çizmiştir.

Kozmetik ve temizlik ürünleri yan sanayisi hakkında söz alan Sn. Vuranel OKAY, petrol fiyatlarındaki yaşanan düşüş ve sektörün önemli ihracat pazarı olan Rusya'daki durumun sıkışmasıyla sektörün birtakım yeni arayışlara itildiğini kaydetmiştir. Sn. OKAY bu sene için kozmetik iç pazarında %12 civarında, deterjan pazarında da %8 civarında pazar büyümesi beklendiğini kaydetmiştir.

Boya sanayi hakkında ise Sn. Tufan ÇINARSOY boya sektörü inşaat grubunda hammadde alışlarındaki fiyat değişimleri nedeniyle piyasadaki durgunluğun devam ettiğine işaret etmiştir. Seçiminde girmesiyle beraber belirsizliğinde arttığını kaydeden Sn. ÇINARSOY boya sektörünün yılı %4-5 civarında bir büyümeyle kapatacağı öngördüklerini ifade etmiştir.

Sn. ÇINARSOY'a ek olarak Sn. Hasan GARİPLER ise boya sanayinin ülkemiz imalat sanayinin bir aynası şeklinde işlev gördüğünü dolayısıyla imalat arttıkça, inşaat arttıkça boya sanayinin de artacağını ve mevcut gerilemenin de ülke ekonomisinin paralelinde seyrettiğini aktarmıştır. Sn. Sinan ÜSTÜNEL ise

yine boya sanayinde çevre ülkelerdeki yaşanan sıkıntılarında yansımalarının hissedilmeye başlandığına işaret etmiştir.

BASF'ı temsilen Sn. Selçuk DENİZLİGİL, geçen seneye kıyasla %5 bir artış gözlendiğini ancak bu artışın ürün portföyü üzerinden değerlendirildiğinde Türkiye'de üretilen hammaddelerden değil de ithal ürünlerden geldiğine dikkat çekmiştir. Sn. DENİZLİGİL, piyasadaki durgunluk nedeniyle yatırımlarında dolaylı olarak yavaşlamış olduğundan bahsetmiştir. Son olarak Sn. Tahsin ÖZBEK ise Avrupalı üreticilerle dolar-euro paritesi nedeniyle bir fiyat dezavantajı karşısında olduklarını ancak Akdeniz Kimya olarak konsolide bazda bakıldığında piyasadaki durgunluk ve belirsizlik koşullarına rağmen iyi bir yıl geçirileceğinin umut edildiğini belirtmiştir.

Gündem (2) ; Chemport Projesindeki Gelişmeler

Ülkemizde pazar odaklı sektörel kümelenme eksikliğinden doğan ihtiyaç karşısında Chemport projesinin geliştirildiğinden bahseden Sn. Haluk ERCEBER, projenin istihdamı, yerli üretimi arttırmasından, dış ticaret açığını azaltmasına kadar ekonomiye birçok katkı sağlayacağını dile getirmiştir. Projenin gelişim süreci hakkında bilgi vermek üzere detaylı bir sunum yapan Sn. ERCEBER, dünyadaki diğer örnekler hakkında da paylaşımda bulunmuş ve Port of Rotterdam ile işbirliği anlaşması imzalandığını duyurmuştur. Port of Rotterdam'ı model olarak dünyanın en büyük limanı ve sanayi kümesi olarak nitelendiren Sn. ERCEBER, Rotterdam'da üç binden fazla sanayi şirketinin olduğuna ve yönetimin mevcut tecrübelerinden, ticaret hacminden ve network ağından faydalanılmasının önemine vurgu yapmıştır.

Chemport için yönetim modelinin de hazırlık aşamasında olduğunu belirten Sn. ERCEBER, planlanan işletme müdürlüğünde hem Chemport Derneğinin hem de Port of Rotterdam'ın üye olarak yer alacağını aynı zamanda bu süreçte yabancı yatırımcıyı daha aktif çekebilmek adına regülasyon boyutunda da ilgili kamu kurumundan destek sağlanmasının beklenildiğini ifade etmiştir. Projenin lansmanının Haziran ayında yapılması planlanmaktadır.

Gündem (3) ; Mevcut plastik hammadde ithalatındaki sorunlar, (2015 /29 sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliği)

PAGEV'i temsilen Sn. Yavuz EROĞLU en son gümrüklerde yaşanan tebliğ değişikliğine istianeden plastik hammadde ithalatında yaşanan sorunları ve konunun gelişim sürecini aktarmıştır. PETKİM'in 2009 yılında açtığı bir davanın neticelendirilmesi sonucunda ithal edilen hammaddenin orijinal olduğuna dair beyan sistemi uygulamasının kaldırılıp random analiz yöntemine geçilmesi ile gümrüklerde yaşanan sıkıntılar dile getirilmiştir. Sn. EROĞLU, sektörde bu tebliğ kapsamında henüz bir suiistimal vakası olmamasına rağmen sektörün haksız bir ithamla karşı karşıya olduğunu savunmuştur. Sn. EROĞLU, dünyada teşvik edildiği gibi plastiğin geri dönüşümüne atıfta bulunarak, iddia edildiğinin aksine tıbbi atıkların bertaraf edildiğini ve geri dönüşümün mümkün olmadığını ifade etmiştir.

Sn. EROĞLU, davada temyize gidildiğini ve bu süreçte ilgili Bakanlığında sektörü mağdur etmemek adına oldukça öz verili çalıştıklarını vurgulamıştır. Sn. EROĞLU, bir daha böyle bir sorunla karşılaşmamak adına Ekonomi Bakanlığında tüm ilgili paydaşların yer alacağı bir komisyon kurulmasına ve bu çerçevede geri dönüşüm kavramının, dünyadaki yeri ve ülkemize sağlayacağı katkının ortak akıl çerçevesinde değerlendirilmesini önerdiklerini tekrar hatırlatmıştır.

Konu hakkında PLASFED'i temsilen Sn. Selçuk AKSOY'da bu süreç zarfında yapılan araştırmalar neticesinde bahsi geçen Tebliğ hazırlanırken Türkiye'nin taraf olduğu Basel Konvansiyonuna aykırı davranıldığına atıfla dünyada plastik atıklarının geri dönüştürüldüğü andan itibaren atık olarak değil de malzeme olarak kabul edildiğine dolayısıyla Tebliğ kapsamına girmemeleri gerektiğinin tespit edildiğini belirtmiştir. Sn. AKSOY Ekonomi Bakanlığına plastiklerin anılan Tebliğ'in kapsamından tümüyle çıkartılması yönünde girişimde bulunulacağını aktarmıştır.

PETKİM'i temsilen Sn. İsmail Hakkı METECAN'da geri dönüşümün yurtiçinde teşvik edilmesi gerektiğine vurgu yaparak geri dönüştürülmüş plastiklerin ithal edilmesinin önünün tamamen açılmasının sektöre haksızlık olacağını savunmuştur. Bu süreçte sektörün yanında yer aldıklarını belirten Sn. METECAN, analiz sertifikası temininin bu kadar zor olmayacağını ve şikayet ve gerekli duyulması durumunda numune alınıp analiz yapılmasının gerekli olabileceğinin altını çizmiştir.

Gündem (4); Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı Sektörü

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Genel Müdürlüğünden Kimya Sanayi Şube Müdürü Sn. Orhan ÇETİNKAYA "Kıyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı Sektörü" başlıklı detaylı bir sunum yapmıştır. Sn. ÇETİNKAYA'nın sunumu çerçevesinde işaret ettiği bazı noktalar şu şekildedir;

- 2013 yılında imalat sanayinde yer alan 24 sektör arasında toplam 238 milyar TL ticaret yapılmıştır. Bu ticareten en fazla payı 40,4 milyar TL ile ana metal sanayi almıştır. Kauçuk ve plastik ürünleri sektörü 17,4 milyar TL ile 4 üncü sırada kimyasal ürünler imalatı 16,7 milyar TL ile 6 inci sırada yer almıştır. TÜİK'in rakamlara göre Türkiye ekonomisi 2014 yılında yüzde 2,9 oranında büyümüştür.
- Dünya kimyasal madde ticareti 2013 yılında 3.156 milyar avro olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı dünya kimyasallar satışları 2012 ile karşılaştırıldığında yaklaşık 73 milyar Avro büyümüş olup, dünya kimya endüstrisinde mütevazı bir artışı işaret etmektedir. Kimya endüstrisi satışları 2012 yılında 918 milyar Avrodan 2013 yılında 1.047 milyar Avroya çıkaran Çin tarafından yönlendirilmektedir
- Dünyadaki kimyasal madde dış ticaretinin coğrafi dağılımına bakıldığı zaman halen AB'nin en büyük dış ticaret hacmine sahip olduğu görülmektedir. Avrupa Birliği ihracatta %42,5, ithalatta %35,3 pay alarak birinci sırada yer almıştır. Asya ülkeleri ihracatta %35,0, ithalatta %37,4 oranında pay alarak ikinci sırada yer almıştır.
- Dünya kimya ihracatı Almanya, ABD, Çin, Belçika, Fransa, Hollanda olarak sıralanmaktadır. Türkiye ise 32. sırada yer almaktadır. İthalatta ABD, Çin, Almanya, Belçika, Fransa, İngiltere olarak sıralanmaktadır. Türkiye ise 19 uncu sırada yer almaktadır.
- Dünyadaki kimyasal madde dış ticaretinin coğrafi dağılımına bakıldığı zaman halen AB'nin en büyük dış ticaret hacmine sahip olduğu görülmektedir. Avrupa Birliği ihracatta %42,5, ithalatta %35,3 pay alarak birinci sırada yer almıştır. Asya ülkeleri ihracatta %35,0, ithalatta %37,4 oranında pay alarak ikinci sırada yer almıştır.
- 2014 yılında imalat sanayi 149 milyar dolar ihracat yapmıştır.. Kıyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı sektörü 2010 yılında 5,1, 2011 yılında 6,1, 2012 yılında 6,6, 2013 yılında 6,8 milyar ve 2014 yılında 7,1 milyar dolarlık ihracat yapmıştır. 2010 yılında ihracatta 9. sırada bulunan sektör 2011,2012,ve 2014 yıllarında ihracatta 10. sırada yer almıştır.

- 2014 yılında imalat sanayi 189 milyar dolar ithalat yapmıştır.. Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı sektörü 2010 yılında 22, 2011 yılında 28, 2012 yılında 27, 2013 yılında 29 milyar ve 2014 yılında 30 milyar dolarlık ithalat yapmıştır. 2010, 2011,2012,ve 2014 yıllarında ithalatta 1. sırada yer alan sektör sadece2013 yılında 1. ana metal sanayine kaptırılmıştır.
- 2013 yılında İmalat sanayinde bulunan 24 sektör 31,2 milyar TL brüt kar, 24,3 milyar TL net kar yapmıştır. Bu karın %12,33 ne tekabül eden 3 milyar TL net kar kimyasalların ve kimyasal ürünler imalatı sektörü tarafından gerçekleştirilmiştir.

Gündem (5); AR-GE ve İnovasyon Alt Komite Çalışmaları

Toplantının son gündem maddesi kapsamında Meclis bünyesinde kurulan AR-GE İnovasyon Alt Komitesinin yaptığı çalışmalar değerlendirmeye açılmıştır. Konu hakkında Alt Komite Başkanı ve Meclis Danışmanı Prof. Dr. Serdar Suut ÇELEBİ, komite tarafından hazırlanan “Katma Değeri Yüksek Kimyasallar Listesi” hakkında bilgi vermiş ve işbirliği yapılan bazı üniversitelerin kimya mühendisliği bölümü öğrencilerinin hazırlayacağı ön-fizibilite/fizibilite raporları için yapılan girişimleri aktarmıştır. Toplantı sırasında ayrıca öğrencilerin fizibilite raporu hazırlaması hususunda eğitilebilmesi için yapılabilecek yönlendirmeler tartışmaya açılmış ve önerilen format içeriği ve yapılabilirliği değerlendirilmiştir.